

הכאב לא יקהה לעולם, אך יש להביט קדימה בתקווה

"ההשקעה של דומונט שאוברג ב'הארץ' היא צעד עסקי, אך משפחתי ואני ראינו בה גם את הממד ההיסטורי". רכרים שונא אמש מו"ל "הארץ", עמוס שוקן, באירוע לציון מכירת 25% ממניות הקבוצה לחברה הגרמנית

תצלום: יורם אשתיים

עמוס שוקן. ערכים מושותפים

ערב טוב. אני מודה לכולכם על שבאתם לחגוג אתנו הערב את ההשקעה של קבוצת דומונט שאוברג ב"הארץ" - צעד המבליט את חשיבותו ואת ערכו של עיתון "הארץ" ומחזק אותו באופן חסר תקדים. לעונג לי לקרם כברכה את הרויג דומונט ואת פרי פסור אלפרד נון דומונט, את כריסטיאן דומונט שוטה ואת קונסטנצין נון דומונט - כולם בני משפחת דומונט, כמו גם את ד"ר אברהרד קליין, המנהל הפיננסי הראשי של דומונט, ואת מר פטר פאולס, המייצג את אלפרד נון דומונט ואת החברה. לעונג לי לקרם כברכה את השגרירים הרלר קינג-רמן, שגריר גרמניה בישראל, ואת אבי פרימור, שגריר הקודם של ישראל בגרמניה, שהפגיש בין שתי החברות ובין שתי המשפחות. תשכנו שיהיה יאה לקיים אירוע זה, שרוב משתתפיו הם אנשי "הארץ" וידידים, כדי להעניק גם היבט אישי לאירוע שבו מעורבים אחת משקיעה בחברת אחרת; בני אדם הם המעורבים ככך, ותשכנו שתהיה זו הדרמטיות טובה לאנשינו, עיתונאים ומנהלים כאחד, לפגוש את משפחת דומונט הנמצאת כאן אתנו ושתהיה אתנו בעתיד, כפי שנאמר בחוקמניות דומות, כונמים טובים ורעים כאחד.

ואם מדברים על זמנים רעים - אני חושב שלא אהיה מרדע חסוי אם אספר לכם מה אמר לי אלפרד נון דומונט כאשר ביקרתי אצלו בקלן לפני שבועיים, עוד לפני חתימת ההסכם כינינו. הוא אמר: "חשבתו על המצב החדש הזה של המלחמה ומה עשויה להיות משמעותו על השקעתנו העתידה, אבל אמרתי לעצמי: בעקבות מצב חדש זה אני להוט אפילו יותר להביא את העסקה לידי גמר".

אבל עלינו להבהיר שהשקעה חדשה זו ב"הארץ" היא

השקעה עסקית. היא טעונה הצדקה כלכלית, ואנו כוהר אי מצפים לזמנים טובים ותוצאות טובות. היינו רוצים לחשוב ש"הארץ" נהנה בישראל ממעמד ציבורי יוצא דופן. מעמד זה נובע מהעובדה שההחלטות המערכתיות אשר התקבלו בעיתון במרוצת השנים הונחו אך ורק על ידי מה שערכי "הארץ" האמינו כי ישרת את הציבור טוב מכל ועל ידי ערכי הדמוקרטיה, החירות והצדק. שיקול חשוב ביותר בבחירת שותף מתאים ל"הארץ" היה הבטחה היכולת להמשיך לעשות זאת עוד שנים רבות. בקבוצת דומונט שאוברג מצאנו הוצאה לאור הקיימת שנים רבות, למעשה 200 שנים, שמגלה הבנה מעמיקה להיבט השירות הציבורי של עסק זה, שתולקת אתנו ערכים רומים ושמעוניינת ביחסים לטווח ארוך מאוד.

פטר פאולס, מנהל קבוצת דומונט ונציגו האישי של אלפרד נון דומונט, דיבר בראיון שהעניק ל"הארץ" (לארי שביט) על "הממד ההיסטורי" של הקשר בינינו. אין בכך כמובן שום הפרזה. ממה זה מבטא את האופי הכאוב הייחודי של היחסים בין גרמניה החדשה ובין יש"ראל החדשה לאחר השואה.

כיהודים וישראלים, השואה קיימת בחיינו לצמיתות, וכל ההיסטוריה העתידית שלנו תהיה לבצח עירון הפור סטי-שואה. איננו יכולים לשכוח. שיכחה איננה אפילו אופציה.

כדיסטוריה של משפחתי, בבית שבו גדלתי, היה טמון הכאב הזה, אבל גם יכולתם של בני אדם להביט קדימה בתקווה. סבי היה התגלמות הייחודי הגאה והגי רמני הגאה.

אבי גולד בגרמניה אך עזב בגיל 21 כאשר היטלר עלה לשלטון. חבר נכנס בשנות ה-50 הוא הציע להר-

צ'יא אל מחוץ לחוק עסקות עם גרמניה. בשנות ה-60 הוא סירב לקנות מכונת דפוס מתוצרת גרמנית. בשנים מאוחרות יותר הוא השתמש במוצרים גרמניים ללא היסוס, ונסע תכופות לגרמניה. כך שכמוצרת השנים גישות משתנות. הכאב לא קהה. הוא לעולם לא יקהה. אבל התקווה גדלה. התקווה גדלה בזמן שהרוד החדש בגרמניה גדל והיה אמיץ דיו. להתבונן היישר בעברו. בני דור זה גדלו יחד עם היחסים שזתפתחו בין מדינת ישראל לרפובליקה הפדרלית הגרמנית, וכעת עם גרמניה המאוחדת מחדש.

"אבי עזב את גרמניה כשהיטלר עלה לשלטון. חבר נכנס בשנות ה-50 הוא הציע להוציא אל מחוץ לחוק עסקות עם גרמניה. בשנות ה-60 הוא סירב לקנות מכונת דפוס גרמנית. מאוחר יותר הוא השתמש במוצרים גרמניים, ונסע תכופות לגרמניה"

משפחתי ואני אכן רואים את הממד ההיסטורי של העסקה. תשכנו הרבה ולעומק בשאלה מה משמעותה של עסקה זו מבחינתנו, מבחינת העיתון שלנו והפקידו כא" רצנו. כאשר פגשנו את אלפרד נון דומונט ואת אנשי דומונט, נוכחנו כי יש בסים להבנה וכי קיימים ערכים רומים היכולים להביא להצלחת עסקה זו. אלפרד נון דומונט, משפחתו התרבה ועוזריו מייצגים את הדור הג' רמני החדש שעלין דיברתי. גם להם חשוב לחקור את העבר ולחשוף אותו ברבים.

קבוצת דומונט שאוברג מעורבת בעסקי הוצאה לאור, בהנהגת אותה משפחה, יותר מ-200 שנים. אלפרד נון דומונט, דמות מובילה בעיתונות הגרמנית שנים רבות, נהנה את החברה בארבעים שנות צמיחה ורווחיות. הוא מבקר בישראל מאז 1953, נכח במשפט אייכמן בירושלים ועד כה השקיע כיוזרופר, קרן הון סיכון ישראלית, ותרום למרכז פרס לשלום ולמרכז הבינתחומי בהרצליה. באי מצעות השקעה חדשה זו גדלה בהרבה מעורבות משפחת דומונט בישראל, ואני חושב שזה בהחלט לטובת ישראל ולטובת "הארץ". אני מקווה שגם לטובת דומונט.

רכים עזרו לנו בעסקה זו: פרקליטים, רואי חשבון, יועצים, מנהלים בשני הצדדים. הדבר נעשה בדרך אלגנטית וחלקה ועלי להודות לרכים. רששו לי להזכיר כמה מהם הנוכחים כאן: רוקסור אברהרד קליין מרד מונט שאוברג, חיים אינולברג ואיל בן סירה מצד "הארץ", הפרקליטים זאב ליואנד ויעקב ישראלי וצוותיהם. חגרת רואי החשבון KPMG ישראל, ואחרונים אחרונים חביבים, הנקאים שלנו רפקת רוסק עמינת ואנשי צוותה מבנק לאומי, שי שלמונו והצוות שלו מבנק הפועלים. שני הצוותים היו מוכנים לעזור, היו לכביים, גלויים ואפקי טיוויים. אני מודה לכולם.